

ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB

PREMIWM TRETH CYNGOR AR EIDDO GWAG HIR DYMOR AC AIL GARTREFI

1) AWDUR(ON) YR ASESIAD

Dewi Morgan, Uwch Reolwr Refeniw a Risg

2) PARTNERIAID

Pwy yw eich partneriaid wrth gychwyn neu newid y polisi / cynllun / arfer? Bydd angen eu cynnwys wrth wneud yr asesiad yma.

Dim yn berthnasol

3) DYDDIAD DECHRAU'R ASESIAD

1 Gorffennaf 2016

4) DYDDIAD GORFFEN YR ASESIAD

7 Tachwedd 2016

5) NOD AC AMCANION Y POLISI / CYNLLUN / ARFER

Nodwch pam fod angen y polisi / cynllun / arfer. Nodwch beth mae'r Awdurdod yn gobeithio ei gyflawni drwyddo

Mae newidiadau mewn deddfwriaeth yn golygu y gall cynghorau godi "premiwm" o ddim mwy na 100% ar Dreth Cyngor eiddo gwag hir dymor ac ail gartrefi. Bwriad y disgresiwn hwn yw i fod yn gyfrwng i gynorthwyo awdurdodau lleol i adfer defnydd cartrefi gwag hirdymor ac ail gartrefi er mwyn darparu cartrefi saff, diogel a fforddiadwy, a chynorthwyo awdurdodau lleol i gynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy a gwella cynladwyedd cymunedau lleol.

Mae canllawiau statudol y Llywodraeth hefyd yn nodi "Bydd awdurdod lleol yn cael cadw unrhyw gyllid ychwanegol a gynhrychir drwy weithredu'r premiwm a gwneir diwygiadau i gyfrifiad sylfaen y dreth er mwyn hwyluso hyn. Fodd bynnag, anogir awdurdodau i ddefnyddio unrhyw refeniw ychwanegol a gynhrychir i gynorthwyo i ddiwallu anghenion tai lleol, yn unol â bwriadau polisi'r premiymau."

Hynny yw, tra fod anogaeth i ddefnyddio'r incwm ychwanegol i ddiwallu anghenion tai lleol, nid oes gorfodaeth i wneud hynny.

6) CYFRANOGIAD AC YMGYNGHORIAD

Ydych chi wedi ymgysylltu am y newid yn y polisi / cynllun / arfer? Beth oedd y canlyniad? Cofiwch fod hi'n ofyn statudol i ymgysylltu gyda pobl sy'n mynd i gael eu heffeithio.

Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus am 4 wythnos, rhwng 11 Hydref 2016 a 7 Tachwedd 2016. Derbyniwyd 930 o ymatebion.

Roedd barn y rhai a atebodd wedi ei rannu. Yn gyffredinol, roedd perchnogion ail gartrefi yn arbennig yn gwrthwynebu'r bwriad i godi unrhyw bremiwm, tra fod cyfran sylweddol arall yn cefnogi codi premiwm o hyd at 100%.

Nifer yr ymatebion a'u sylwadau:

- Dim premiwm: 518
- 25%: 21
- 50%: 60
- 75%: 31
- 100%: 249
- Lefel arall: 40
- Dim ateb: 4

Gofynnwyd am sylwadau ymatebwyr ar effaith y Premiwm ar nifer o agweddau o faterion cymdeithasol. Yr unig sylwadau oedd yn codi materion cydraddoldeb oedd honiad rhai mai bwriad codi Premiwm yw bod yn wrthun i bobl o'r tu allan i Wynedd a'i fod yn hiliol. Ni gyflwynwyd unrhyw dystiolaeth i gefnogi'r farn yma.

7) TYSTIOLAETH SYDD AR GAEL

Gall y dystiolaeth fod yn seiliedig ar ddata lleol, rhanbarthol neu genedlaethol er enghraifft gallai fod yn adroddiad cenedlaethol, data ar ddefnydd y gwasanaeth neu ystadegau cydraddoldeb rhanbarthol.

Cynhaliwyd astudiaeth fanwl er effaith ail gartrefi ar gymunedau Gwynedd yn 2013:

<https://aelodau.wordpress.com/2013/11/25/treth-ar-ail-gartrefi-y-diweddaraf/>

Mae bandiau Treth Cyngor ail gartrefi yn gyffredinol uwch nag eiddo Gwynedd yn gyffredinol.

Ar 1 Gorffennaf 2016, roedd 33.8% o ail gartrefi Gwynedd ym Mand Treth Cyngor E neu uwch, o'i gymharu â 22.2% o eiddo Gwynedd yn gyffredinol. Ar y llaw arall, mae bandiau eiddo gwag hir dymor yn is. Dim ond 16.4% o'r eiddo yma sydd yn mand E neu uwch.

8) BYLCHAU MEWN TYSTIOLAETH

Nodwch unrhyw fylchau mewn tystiolaeth ac esboniwch sut yr ydych yn bwriadu eu llenwi

Rydym yn hyderus nad oes bylchau yn ein tystiolaeth.

9) PERTHASEDD AC EFFAITH

Rhaid dangos beth yw perthnasedd y polisi/ cynllun / arfer i'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol ac i bob un o'r grwpiau cydraddoldeb (nodweddion gwarchoddedig). Dylid nodi'n glir beth fydd yn effaith wir neu debygol. Efallai na fydd perthnasedd nag effaith i bob un o'r dyletswyddau na'r nodweddion.

9a)

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	Perthnasedd	Yr effaith wirioneddol neu debygol
Cael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Dim effaith	Ni fydd effaith gan mai gofyn i'r rhai hynny sydd ag ail gartref yng Ngwynedd, neu sy'n cadw eiddo gwag, i dalu mwy i goffrau'r Cyngor yw'r bwriad.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Positif	Y bwriad yw cynorthwyo'r rhai sydd yn methu cael cartrefi ar hyn o bryd.
Meithrin perthnasau da	Positif	Mae perygl y bydd drwg deimlad gan y rhai fydd yn talu'r premiwm, fydd yn achosi rhwystrau rhwng perchnogion ail gartrefi a'r rhai sydd yn byw yn yr ardaloedd hyn trwy gydol y flwyddyn. Ar y llaw arall, mae'n debyg mai'r Cyngor fyddai testun y drwg deimlad yma, nid cymdogion.

9b)

Nodweddion	Perthnasedd	Yr effaith wirioneddol neu debygol
Hil	Dim effaith	Mae rhai o ymatebwyr i'r ymgynghoriad cyhoeddus yn honni y byddai'r Polisi yn hiliol. Fodd bynnag, nid oes unrhyw ystyriaeth o hil perchnogion yr eiddo petai premiwm yn cael ei godi ar ail gartrefi ac eiddo gwag hir dymor.
Anabledd	Dim effaith	
Rhyw	Dim effaith	
Ailbennu rhywedd	Dim effaith	
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim effaith	
Crefydd neu gred	Dim effaith	
Yr iaith Gymraeg	Positif	Pwrpas codi premiwm yw i annog perchnogion eiddo gwag hir dymor ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i'r stoc dai lleol, neu i dalu Treth Cyngor ychwanegol. Yn ddibynnol ar benderfyniad y Cyngor, gall hyn fod er mwyn diwallu anghenion tai lleol. Mae cefnogi'r iaith Gymraeg, felly, yn rhan greiddiol o'r polisi yma.
Oedran	Niwtral ar y cyfan	<p>Dangosodd astudiaeth yn 2013 fod gwneuthuriad demograffig y cymunedau sydd â chyfrannau uchel o ail gartrefi yn wahanol; yn gyffredinol, mae'r boblogaeth breswyl yn 'hŷn'. Mae hyn yn effeithio ar gydbwysedd y cymunedau a bydd yn cael effaith ar wydnwch a chynnaladwyedd yr ardaloedd hyn yn y dyfodol.</p> <p>Aethpwyd ymlaen i nodi fod proffiliau perchnogion ail gartrefi eu hunain yn awgrymu eu bod yn gyffredinol yn ganol oed neu wedi ymddeol, ac yn gyfoethocach na'r cyfartaledd cenedlaethol. Fe wnaeth Shelter (2011) (<i>Taking Stock, an assessment of under utilisation of housing stock in England</i>) amcangyfrif fod 60% o berchnogion ail gartrefi yn genedlaethol rhwng 45 a 60 mlwydd oed o gymharu â 40% ar draws yr holl perchen-feddiant yn y grŵp oedran hwn.</p> <p>Felly, mae tystiolaeth fod y rhai fydd ar eu colled yn ariannol yn hŷn, ond disgwylir y bydd y bobl hŷn sy'n byw yn yr ardaloedd perthnasol trwy'r flwyddyn ar eu hennill gan y bydd y gymdeithas leol yn fwy gwydn a chynaliadwy.</p>
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim effaith	
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim effaith	

10) MYND I'R AFAEL Â'R EFFAITH

a)	<p>Nodwch unrhyw effaith posib o safbwynt cydraddoldeb (sef crynodeb o'r uchod)</p> <p>Dau garfan benodol o'r boblogaeth fydd yn destun y premiwm, sef perchnogion ail gartrefi, a perchnogion tai gwag hir dymor. Ni ystyrir y bydd hynny am effeithio yn anghymesur ar unrhyw un o'r nodweddion gwarchoddedig.</p>
b)	<p>Pa gamau gellir eu cymryd i leihau neu wella'r effeithiau yma?</p> <p>Dim angen camau pellach.</p>
c)	<p>A oes angen ail-ystyried y cynllun?</p> <p>Nac Oes</p>

11) TREFNIADAU MONITRO AC ADOLYGU

Pa gamau ydych chi am gymryd i adolygu'r polisi / cynllun / arfer unwaith mae'n cael ei fabwysiadu? Er fod yr asesaid uchod yn adnabod yr effaith posib, rhaid cofio na fydd yr effaith llawn yn cael ei weld tan mae'r polisi ayb yn cael ei weithredu.

Bydd rhaid gwneud penderfyniad cyn 31 Mawrth 2017 os am godi premiwm o 1 Ebrill 2018 ymlaen. Byddwn yn ystyried effaith y premiwm yn flynyddol fel rhan o waith y Gwasanaeth Trethi.

12) PENDERFYNU

Y Cyngor llawn i benderfynu ar 8 Rhagfyr 2016.